

Funkcje analityczne R. Lista 1

Trzy przykłady

1. Udowodnij, że funkcja $z \mapsto \frac{i-z}{i+z}$ odwzorowuje górną półpłaszczyznę $\mathcal{H} = \{z \in \mathbf{C} \mid \operatorname{Im} z > 0\}$ holomorficznie i bijekcyjnie na $B(0, 1)$. Wyznacz wzór odwzorowania odwrotnego i sprawdź jego holomorficzność w $B(0, 1)$.
2. Dla ustalonego $w \in B(0, 1)$ rozważmy funkcję $F: z \mapsto \frac{w-z}{1-\bar{w}z}$. Uzasadnij, że:
 - a) F odwzorowuje $B(0, 1)$ holomorficznie i bijekcyjnie na $B(0, 1)$;
 - b) F zamienia 0 z w ;
 - c) $|F(z)| = 1$ dla $|z| = 1$;
3. Funkcja Żukowskiego określona jest wzorem $F(z) = \frac{1}{2}(z+z^{-1})$. Uzasadnij, że odwzorowuje ona holomorficznie i bijekcyjnie zbiór $\mathbf{C} \setminus \bar{B}(0, 1)$ na $\mathbf{C} \setminus [-1, 1]$. (Wsk. Użyj w dziedzinie współrzędnych biegunowych.)

Równania Cauchy'ego–Riemanna

4. W których punktach holomorficzna jest funkcja

$$\operatorname{Re} z, \quad z \operatorname{Re} z, \quad x^2 y^2, \quad |z|^2, \quad x^2 + iy^2, \quad 2xy - i(x^2 - y^2).$$

5. Niech $f = u + iv$ będzie holomorficzna. Wyprowadź równania Cauchy'ego–Riemanna we współrzędnych biegunowych, wiążące pochodne cząstkowe $u_r, u_\theta, v_r, v_\theta$.
6. Zdefiniujmy logarytm wzorem $\log(re^{i\theta}) = \log(r) + i\theta$ (dla $r > 0$ i $-\pi < \theta < \pi$). Użyj poprzedniego zadania by pokazać holomorficzność tej funkcji.
7. Załóżmy, że $f = u + iv$ jest holomorficzna, a u, v są klasy C^2 . Uzasadnij, że są one harmoniczne: $\Delta u = \Delta v = 0$, gdzie $\Delta = \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2}$.
8. Wyraż Jakobian funkcji holomorficznej (potraktowanej jak przekształcenie \mathbf{R}^2) przez jej pochodną zespoloną.
9. Niech $f: \Omega \rightarrow \mathbf{C}$ będzie różniczkowalna jako rzeczywiste przekształcenie płaszczyzny. Załóżmy, że jej rzeczywista pochodna (w każdym punkcie) jest nieosobliwa, zachowuje orientację i zachowuje kąty między wektorami. Udowodnij, że f jest holomorficzna.
10. Sprawdź, że funkcja $f(x + iy) = \sqrt{|x| \cdot |y|}$ nie jest holomorficzna w 0, mimo że spełnia w tym punkcie równania Cauchy'ego–Riemanna.
11. Załóżmy, że f jest holomorficzna w obszarze Ω . Pokaż, że jest ona stała w każdym z następujących przypadków: (a) $\operatorname{Re} f$ jest stała; (b) $\operatorname{Im} f$ jest stała; (c) $|f|$ jest stała.

Różniczkowanie względem z i \bar{z}

Niech

$$\frac{\partial}{\partial z} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial}{\partial x} - i \frac{\partial}{\partial y} \right), \quad \frac{\partial}{\partial \bar{z}} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial}{\partial x} + i \frac{\partial}{\partial y} \right).$$

(Można też używać skrótów: $\frac{\partial}{\partial z} f = \partial_z f = f_z$, $\frac{\partial}{\partial \bar{z}} f = \partial_{\bar{z}} f = f_{\bar{z}}$.)

12. Sprawdź, że operacje ∂_z i $\partial_{\bar{z}}$ są liniowe i spełniają regułę Leibniza.
13. Sprawdź, że $\partial_z z = 1$, $\partial_{\bar{z}} z = 0$, $\partial_z \bar{z} = 0$, $\partial_{\bar{z}} \bar{z} = 1$.
14. Sprawdź wzór $4 \partial_{\bar{z}} \partial_z = 4 \partial_z \partial_{\bar{z}} = \Delta$.
15. Oblicz $\partial_z^n \partial_{\bar{z}}^k (z^a \bar{z}^b)$ (dla $a, b, n, k \in \mathbf{N}$).
16. Niech $P(X, Y) \in \mathbf{C}[X, Y]$ będzie wielomianem dwóch zmiennych o współczynnikach zespolonych. Uzasadnij, że istnieje jedyny wielomian $Q(X, Y) \in \mathbf{C}[X, Y]$, taki że $P(x, y) = Q(z, \bar{z})$ (gdzie $z = x + iy$). Znajdź go dla $P(X, Y) = X^2 Y - XY^2 + 2iXY$.
17. Niech $P(X, Y) \in \mathbf{C}[X, Y]$. Udowodnij, że funkcja $\mathbf{C} \ni x + iy \mapsto P(x, y) \in \mathbf{C}$ jest holomorficzna \iff istnieje $Q(Z) \in \mathbf{C}[Z]$, taki że $P(x, y) = Q(x + iy)$ dla każdego $x + iy \in \mathbf{C}$.
18. Niech $Q(X, Y) \in \mathbf{C}[X, Y]$. Uzasadnij, że $Q(X, Y) \in \mathbf{C}[X] \iff \partial_{\bar{z}} Q(z, \bar{z}) = 0$.

19. Rozstrzygnij, który z podanych wielomianów daje się wyrazić jako wielomian zmiennej $z (= x + iy)$:

$$1 + x + 2x^2 - 2y^2 + i(y + 4xy), \quad 1 + x + 2x^2 - 2y^2 + i(y - 4xy).$$

20. Wyprowadź regułę łańcucha dla $\partial_{\bar{z}}$. Użyj jej by pokazać, że jeśli f jest holomorficzna, to $z \mapsto \overline{f(\bar{z})}$ też jest holomorficzna.

Szeregi potęgowe

21. Wyznacz promień zbieżności szeregów $\sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ dla

- a) $a_n = (\log n)^2$;
- b) $a_n = n!$;
- c) $a_n = \frac{n^2}{4^n + 3n}$;
- d) $a_n = \frac{(n!)^3}{(2n)!}$;

22. Zbadaj zbieżność w punktach na brzegu koła zbieżności:

$$\sum_{n=1}^{\infty} n z^n, \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^n}{n^2}, \quad \sum_{n=2}^{\infty} (-1)^n \frac{z^n}{\log n}.$$

23. Niech

$$f(z) = \sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{z - z^2}{2} \right)^{3^k} = \sum_{n=1}^{\infty} a_n z^n.$$

Udowodnij, że pierwszy z szeregów zbiega w obszarze zawierającym $B(0, 1) \cup B(1, 1)$, podczas gdy drugi z nich ma koło zbieżności $B(0, 1)$. (Jest to ilustracja zjawiska *nadzbieżności*: pewien ciąg sum częściowych drugiego szeregu zbiega – niemal jednostajnie – na obszarze istotnie większym niż koło zbieżności.)

- 24. Udowodnij, że funkcja zadana szeregiem potęgowym rozwija się w każdym punkcie swego (otwartego) koła zbieżności w szereg potęgowy (o dodatnim promieniu zbieżności).
- 25. Udowodnij, że zbioru liczb naturalnych nie da się przedstawić w postaci rozłącznej sumy skończenie wielu postępów arytmetycznych o parami różnych skokach. (Wsk. Zsumuj szeregi $\sum_{n=0}^{\infty} z^{an+b}$; użyj odpowiedniego punktu na brzegu koła zbieżności.)
- 26. Jak mawiają artylerzyści, w warunkach bojowych sinus potrafi stać się większy od 1. Zbadaj, czy istnieje zespolone z spełniające $\sin z = 7$.
- 27. Udowodnij, że dla każdego $z \in \mathbf{C}$ zachodzi

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{z}{n} \right)^n = e^z.$$